Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 29693

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Initiatiefvoorstel Sociaal maas en Waal Aanvulling Routeplan

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Dat voor alle dorpen en buurten die voor 2030 van het aardgas af gaan, er uiterlijk in 2021 de gemeente de plannen in detail gereed moet hebben, voor de periode 2030 tot 2050 dienen er richtinggevende plannen te zijn. Voor Druten dat heeft uitgesproken 2040 als einddatum te zien, zouden de richtinggevende plannen voor 2030 tot 2040 dan ook in 2025 of eerder gereed moeten zijn. De plannen moeten helderheid geven over de meest kansrijke opties. Ook moeten de gemeenteraad dan aangeven in welke wijken en dorpen als eerste de benodigde collectieve voorzieningen moeten worden aangelegd. Er dienen daarom zo spoedig mogelijk haalbaarheidsstudies worden gedaan naar restwarmte, geothermische energie, gebruik oppervlaktewater en ontzandingsplassen als warmtebuffer en warmtenetten per dorp en wijk.

2. De volgende planning nu vast te stellen voor de uit te voeren grootschalige energieleverende projecten waarbij rekening gehouden met de noodzakelijke verhouding tussen zonne- en windenergie en met de aan de RES regio gevraagde overprogrammering en om de netbeheerder ook een langjarige planning te kunnen laten maken:
   1. De Uivermeertjes, zonnepark op water
   2. Larendeel, gecombineerd zonnepark op land in combinatie met windturbines
   3. Zonnepark de Vissert mits de maatschappelijke kosten verantwoord zijn

   Voor deze projecten moeten de procedures nu worden opgestart.

   Vervolgens dient daarnaast nader onderzoek te worden gedaan naar de mogelijkheid van zonnepanelen op het Goor in combinatie met het Appelterns Veld of daar cablepooling mogelijk is in combinatie van een drijvend zonnepark en windturbines en naar de mogelijkheid van een drijvend zonnepark op de Ganzenkuil te Deest omdat deze projecten veel energiepotentie hebben om energie op te wekken, de maatschappelijke kosten laag blijven en ook het beslag op landbouwgrond met ecologische waarde beperkt kan blijven.

   Daarnaast beschikken we nog over voldoende locaties voor zonneparken en ook nog een windlocatie die voldoende zijn om onze opdracht binnen de RES te kunnen realiseren indien projecten om welke reden dan ook zouden afvallen.

3. Dat de in de onderliggende nota aangedragen suggesties voor voorlichtingsavonden, goed voorlichtingsmateriaal, een adequaat energieloket, en voorlichting al dan niet in samenwerking met leveranciers worden omgebouwd tot een goed voorlichtingsplan per buurt en dorp en daar waar mogelijk voor de gehele gemeente.

4. De Omgevingsdienst Regio Nijmegen te belasten met de uitvoering van de meest recente wijziging van de Wet milieubeheer waarbij bedrijven en instellingen met een verbruik > 50.000 kWh per jaar of > 25.000 m^3 gas per jaar een besparingsplicht en informatieplicht hebben.

5. In overleg met de ZLTO en OVD voor een projectmatige aanpak zorg te dragen om de daken van stallen en bedrijfsgebouwen te beleggen met PV-panelen. Vanuit deze organisaties moeten 'trekkers' komen die met de betrokken ondernemers in gesprek gaan om een plan te ontwikkelen waarbij door een gezamenlijke inkoop de voordelen maximaal benut kunnen worden. Daarbij kan het van belang zijn dat deze twee organisaties op het punt van de inkoop gezamenlijk optrekken. Daar waar gewenst krijgen de ondernemers ondersteuning van de gemeente.

6. Om de dorpshuizen te verduurzamen met behulp van een provinciale subsidie in overleg te treden met de bestuurders van de dorpshuizen en wijkcentra en met deze bestuurders een concrete aanvraag op te stellen die door deze besturen bij de provincie kan worden ingediend.
   De geraamde tekorten zouden opgevangen kunnen worden door coöperatieve participatie van de dorpsbewoners en verenigingen die van deze voorziening gebruik maken. Van het dan nog eventueel resterende tekort zal de gemeente 50% voor haar rekening nemen en de overige 50% kan uit eigen middelen bekostigd worden of via een duurzaamheidslening van de gemeente worden gedekt.

7. Om de sportcomplexen energieneutraal te maken gaat de gemeente in overleg met de sportverenigingen met veldverlichting. Voor zover als mogelijk wordt een beroep gedaan op de regeling van de KNVB om een professioneel advies te krijgen van Essent om de sportcomplexen te verduurzamen. Met deze plannen wordt vervolgens een beroep gedaan op een EDS subsidie. Gezien het jaarlijks beschikbare bedrag van € 8.000.000 is er een grote kans dat toewijzingen niet gelijktijdig zullen plaatsvinden omdat in Nederland meerdere sportverenigingen een beroep doen op deze regeling. Het is dan zaak jaarlijks tijdig een nieuwe aanvraag in te dienen. Mocht er na toekenning van subsidie en na pogingen tot dekking van dit tekort door coöperatieve participatie van leden en sympathisanten een tekort resteren dan zal de gemeente 20% van dit tekort dekken. Voor de overige dekking kan men een beroep doen op de gemeentelijke duurzaamheidslening.

8. Een inkomensafhankelijke subsidieverordening te ontwerpen voor eigenaren van woningen met een laag inkomen conform in het initiatiefraadsvoorstel aanvulling Routeplan genoemde bedragen en inkomenspositie. Deze aan de raad ter vaststelling voorleggen. Dit fonds zal worden gevoed door de bijdrage maatschappelijke compensatie Kaliwaal, de maatschappelijke compensatie die verkregen moet worden uit de grootschalige energieprojecten en een storting van € 50.000 euro door de gemeente uit de algemene middelen.

9. Op grond van artikel 220d, lid i van de gemeentewet zonnepanelen uit te zonderen bij de waardebepaling van woningen en gebouwen. De belastingverordening dient op dit punt worden aangepast.

Openbaar Zaaknummer: 29693

Aanleiding
In het collegeprogramma 2018-2022 Druten daagt uit, is opgenomen dat de gemeente in 2040 energieneutraal wil zijn. Deze ambitieuze doelstelling wil men samen met inwoners, bedrijven en organisaties realiseren.

In 2030 moet er 49% minder broeikasgas uitgestoten worden t.o.v. 1990.
In het GeldersEnergieAkkoord is opgenomen dat in 2020 14% van de energie duurzaam moet worden opgewekt; in 2023 is dat 16%.

Dit voorstel voorziet in praktische handreikingen voor inwoners, bedrijven en organisaties om deze doelstelling te halen.

- In het Klimaatakkoord is een transitievisie warmte vastgelegd, waarin de opdracht staat dat er in 2021 in elke gemeente een plan ligt, waarin beschreven staat welke wijk/welk dorp voor 2030 van het gas afgaat. Daarvoor zijn grootschalige energieleverende projecten nodig. In een helder voorlichtingsplan moet worden beschreven wat de energietransitie voor inwoners en bedrijven in de praktijk betekent.
- Belangenorganisaties, zoals ZLTO en OVD, moeten betrokken worden bij een projectmatige aanpak van energielevering.
- Dorpshuizen en sportcomplexen moeten ondersteund worden bij het binnenhalen van subsidies t.b.v. verduurzaming.
- Voor woningeigenaren en huurders met een laag inkomen wordt een inkomensafhankelijke subsidieregeling ontworpen.
- Zonnepanelen worden uitgezonderd bij waardebepaling van woningen en gebouwen.

Gezien de urgentie zal de gemeente concreet beleid moeten voeren, wat gericht is op het behalen van bovengenoemde doelstelling. Voorspelde klimaatveranderingen in verband met uitstoot van broeikasgassen worden steeds weer ingehaald door de realiteit.
Het tempo waarin duurzame energie wordt opgewekt, zal drastisch moeten worden verhoogd om het doel wat in het raadsbesluit van 01-02-2018 is vastgesteld, te behalen.

Het draagvlak bij inwoners en bedrijven voor kostbare maatregelen is nog te klein.
Inwoners met een laag inkomen kunnen niet voldoende investeren en inwoners met een ruim inkomen willen niet (of kunnen niet nog meer) investeren. De budgetten voor subsidies en duurzaamheidsleningen (provinciaal en gemeentelijk) zijn niet toereikend.
De infrastructuur(netwerk Liander) is verre van toegerust voor de transitie.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
Maart 2015	Deelname Gelders EnergieAkkoord collegebesluit
01-02-2018	Druten Energieneutraal in 2040 raadsbesluit
10-07-2018	Transitievisie warmte vastgelegd in Klimaatakkoord landelijk beskuit
25-10-2018	Vaststelling collegeprogramma 2018-2022 raadsbesluit
14-12-2018	Routekaart Energieneutraal Druten 2040 raadsbesluit

Gewenst resultaat

1. De gemeente neemt de regie bij de verduurzaming en het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving.
2. De gemeente formuleert uiterlijk 2021 een transitievisie warmte. Hierin is een tijdspad vastgelegd wanneer wijken en dorpen worden verduurzaamd worden en van het aardgas afgaan.
3. In 2019 worden inwoners actief benaderd om verduurzamingmaatregelen te nemen
4. In 2022 zijn alle gemeenschapshuizen en sportaccommodaties energieneutraal
5. De Uivermeertjes worden als eerste in 2019 ontwikkeld als zonnepark op water
6. Subsidieregelingen worden ontwikkeld voor inwoners meteen laag inkomen om te investeren in energiebesparende maatregelen, zoals isolatie en HR+++ beglazing

Argumenten

De routekaart Energieneutraal Druten 2040 moet vanaf 2019 in haalbare en realistische doelen worden vertaald.
Bij inwoners en bedrijven moet draagvlak worden gecreëerd om de transitievisie warmte uiterlijk eind 2021 te kunnen vaststellen. Afgaan van het aardgas betekent dat er een alternatief moeten worden geboden.
Hierin is een tijdspad vastgesteld wanneer wijken worden verduurzaamd en van het aardgas afgaan.
De gemeente krijgt een regierol bij het grootschalige en planmatig aan de slag gaan met de verduurzaming en het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving.
In de Regionale Energiestrategie is afgesproken dat eind 2019 duidelijk is hoe de regio invulling geeft aan de opgave (49% minder CO2 uitstoot in 2030)

Tegenargumenten en risico's

De afspraak voor de gemeente Druten: Energieneutraal in 2040 vraagt een resultaatgerichte aanpak.
Gezien de complexiteit en de samenhang van projecten en activiteiten binnen het programma duurzaamheid, moet er samen met interne en externe partners aan het gewenste resultaat worden gewerkt.
In het bijzonder zullen de inwoners door de gemeente meegenomen moeten worden bij de ontwikkeling en rond energiebesparing en duurzame energie-opwekking.
Netwerkbeheerder Liander moet in staat zijn de geleverde elektriciteit ook kwijt te kunnen aan het net.

Financiële gevolgen

Communicatie

In 2019 worden inwoners actief benaderd over duurzaamheidmaatregelen.
Inwoners krijgen informatie over de transitievisie warmte en wat dat betekent voor hun wijk of dorp.

Uitvoering of Vervolgstappen

- 2019: inwoners worden actief benaderd om verduurzamingmaatregelen te nemen
- 2020: ontwikkeling Uivermeertjes als zonnepark op water
- In 2020 is 40% van de OVL voorzien van slim energiemanagement en 40% moet energiezuinig zijn (LED)
- 2021:vaststellen transitievisie warmte;wanneer is welke wijk/dorp aan de beurt
- In 2022 zijn alle gemeenschapshuizen en sportaccommodaties energieneutraal

Openbaar Zaaknummer: 29693

Geheimhouding

Voorstel

Advies